

Анотація на вибірккову навчальну дисципліну «Соціологія війни»

Рівень вищої освіти – *перший (бакалаврський) рівень вищої освіти*

Галузь знань – *05 Соціальні і поведінкові науки*

Спеціальність – *054 Соціологія*

Освітньо-професійна програма – *«Соціологія»*

Кількість кредитів – *3,5*

Рік підготовки – *3, семестр – 6*

Компонент освітньої програми: *вибіркковий*

Мова викладання: *українська*

Викладачі: Шандор Федір Федорович, професор, доктор філософських наук, завідувач кафедри соціології та соціальної роботи, e-mail: fedir.shandor@uzhnu.edu.ua

Орос Олександра Богданівна, доцент, кандидат соціологічних наук, доцент кафедри соціології та соціальної роботи, e-mail: oleksandra.oros@uzhnu.edu.ua

Опис дисципліни

1. Актуальність курсу. Стосунки людини з насильством і війною складні й парадоксальні. Дана дисципліна повинна допомогти студентам оволодіти соціологічним фокусом розуміння та інтерпретації війни та насильства та пов'язаних з ними процесів. Вивчення курсу є особливо актуальним у ситуації війни росії проти України.

2. Метою дисципліни є надання здобувачам необхідного обсягу знань щодо соціологічної інтерпретації війни та пов'язаних з нею соціальних процесів.

Завдання курсу: формування системи фундаментальних знань з дослідження, аналізу та інтерпретації колективного насильства в соціологічній теорії; формування системи соціологічних знань щодо характеристик соціальних процесів безпосередньо пов'язаних з війною та колективним насильством

3. Проблематика (зміст дисципліни), яка буде розглянута у процесі вивчення навчальної дисципліни.

1. Колективне та організоване насильство у соціологічному вимірі
2. Динаміка війн. Еволюція жорстокості та насильства
3. Воєнна пропаганда та солідарність
4. Соціальна стратифікація та війна
5. Макро- та мікросоціологічні виміри війни
6. Емпіричні дослідження війни
7. Соціологічна характеристика війни росії проти України

4. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми в здобувачів повинні бути сформовані такі компетентності:

– загальні: здатність бути критичним і самокритичним (ЗК04); здатність діяти соціально відповідально та свідомо (ЗК06); здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК08); здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні (ЗК11).

– фахові: здатність аналізувати соціальні зміни, що відбуваються в Україні та світі в цілому (СК03); здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації (СК06); здатність використовувати інтернет-ресурси, статистичну інформацію для вирішення експериментальних і практичних завдань у галузі професійної діяльності (СК08); здатність до соціологічної рефлексії стосовно теоретичних та прикладних аспектів здійснення дослідницької та аналітичної роботи щодо соціальних змін (СК14); здатність прогнозувати та вирішувати конфліктні ситуації на різних рівнях суспільних відносин (СК15); здатність до адаптації та професійного реагування на виклики соціальних трансформацій (СК16).

ЛІТЕРАТУРА

1. Ващенко І. В. Конфліктологія та теорія переговорів: навч. посіб. Київ: Знання, 2013. 407 с.
2. Великі війни, великі трансформації: історична соціологія 20-го століття, 1914-2014: Матеріали міжнародної наук.-практ. конф. (м.Київ, 27-28 листопада 2014 р.) / Укладачі А.А. Мельниченко, П.В.Кутуєв, А.О. Мігалуш. Київ: Політехніка, 2014. 337 с.
3. Рущенко ІП. Російсько-українська гібридна війна: погляд соціолога: монографія. FOR Pavlenko ОН. 2015. 268 с.
4. Соціологія: теорії середнього рівня: навчальний посібник / за наук. ред. Ю.Ф.Пачковського [Н.В.Коваліско, Т.Д.Лапан, Н.Й.Черниш та ін.]. Київ: Каравела, 2020. 356 с.
5. Требін М. П. Соціологія війни: український контекст. Вісник Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна. Серія: Соціологічні дослідження сучасного суспільства: методологія, теорія, методи. 2015. №1148, Вип.34. С.30-34.
6. Malešević S. The Sociology of War and Violence. Cambridge: Cambridge University Press, 2010. 375 p.